

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Ortaöğretim Genel Müdürlüğü

ANADOLU GÜZEL SANATLAR LİSESİ
MÜZİĞE GİRİŞ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI
(9. SINIF)

2006

**MÜZİĞE GİRİŞ
DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI**

PROGRAM GELİŞTİRME ÖZEL İHTİSAS KOMİSYONU

**GENEL KOORDİNATÖR
Medine KARAPINAR
Ortaöğretim Genel Müdürlüğü
Ortaöğretim Programları Şube Müdürü**

**Abdurrahman ALBOSTAN
Ortaöğretim Genel Müdürlüğü
Müzik Öğretmeni**

**Mevlüt KAŞIKÇI
Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı
Program Geliştirme Uzmanı**

KOMİSYON ÜYELERİ

U. Yalçın DERİN - Müzik Öğretmeni

Naci MADANOĞLU - Müzik Öğretmeni

ÖNSÖZ

Dünyada bilginin önemi hızla artarken, “bilgi” kavramı ve “bilim” anlayışı da hızla değişmektedir. Bilgi toplumu oluşum sürecini başlatan bu gelişmelerin bilgi toplumunun ekonomik büyüme sürecini hızlandırıcı, sosyal alt yapı hizmetlerinin sunumunu iyileştirici ve kültürel etkileşimi artırıcı etkileri olduğu da açıktır.

Günümüzde ekonomik ve sosyal kalkınmanın en önemli bileşeni olan eğitim, tüm dünyada hızlı ve sürekli bir değişim içindedir. Gelişmiş tüm ülkeler, özellikle son yıllarda yoğun bir şekilde eğitimde reform çalışmaları başlatmışlardır.

Bütün bunların sonucunda; ülkemizde de eğitime olan talep farklılık göstermekte, eğitim sistemimizde çeşitli değişim ve gelişmeler yaşanmaktadır.

İç dinamikler ve AB eğitim sistemi normlarına uyum sürecinin dayanağını oluşturduğu “Orta Öğretimin Yeniden Yapılandırılması” kapsamında yürütülen bir dizi çalışma hayata geçirilmiş bulunmaktadır. Bu çalışmalardan en önemlilerinden biri ise; haftalık ders çizelgeleri ve buna dayalı olarak öğretim programlarının yeniden düzenlenmesidir.

Bu kapsamda yürütülen “Program Geliştirme” çalışmalarında; eğitim sistemi bir bütün olarak ele alınmış ve “nasıl bir insan modeli?” sorusu cevaplandırılmaya çalışılmıştır.

Anayasa, kanunlar, kalkınma planları, şûra kararları, akademik tezler, araştırmalar vb. kaynaklar gözden geçirilerek ülkemizin mevcut eğitim özelliklerinin belirlenmesi, başarı ve başarısızlıkların değerlendirilmesi ve ortaya çıkan sonuçların yeni öğretim programlarına yansıtılarak ilköğretim ve orta öğretim programlarının bütünsel bir yaklaşımla hazırlanması sağlanmıştır.

Öğretim programları ülkemizin tarihsel, kültürel, sosyal, ahlaki birikimini dünyada yaşanan tüm değişimleri ve gelişmeleri yansıtacak şekilde hazırlanmıştır. Programlar, etkinliklerle zenginleştirilerek, öğrenci merkezli hale getirilmiştir. Yine programların hazırlanmasında; sonuca dayalı bir anlayış yerine, süreci de değerlendiren bir anlayış esas alınmıştır.

Yeni program geliştirme yaklaşımı ile öğrencilerin araştırma yapmasına, kültürel faaliyetlere katılmasına, sosyal aktiviteler içinde olmasına, öğrenmeye dayalı etkinlikler içinde bulunmasına fırsat tanınmaktadır.

Yoğun bir çalışma sonucunda ortaya konulan bu programın hazırlanması, basımı, dağıtımı ve yayımlanmasında emeği geçen herkese teşekkür ederim.

Söz konusu programın Türk Eğitim Sistemimize hayırlı olması temennisiyle, yönetici, öğretmen ve öğrencilerimize başarılar dilerim.

Kerem ALTUN
Ortaöğretim Genel Müdürü

1. GİRİŞ

Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri'nde uygulanan müzik eğitimi Mesleki sanat eğitimi kapsamındadır. Mesleki sanat eğitimi, sanat alanının bütünü, bir kolunu ya da dalını, o bütün, kol ya da dal ile ilgili bir işi meslek olarak seçen, seçmek isteyen, seçme olasılığı bulunan ya da öyle görünen, sanata belli düzeyde yetenekli kişilere yönelik olup, kolun, dalın, işin ya da mesleğin gerektirdiği sanatsal davranışları ve birikimi kazandırmayı amaçlar.

Sanatçılık (sanatsal yaratıcılık- yorumculuk) eğitimi, sanat bilimcilik eğitimi, sanat öğretmenliği (eğitimciliği) eğitimi, sanat teknoloğu eğitimi, mesleki sanat eğitiminin başlıca alt türlerini oluşturur.

Mesleki sanat eğitimi göreceki kişide, öncelikle, seçilen kol, dal, iş ya da mesleğin gerektirdiği boyutlarda ve asgari yeterlikte olmak üzere belirli bir yetenek düzeyi ve kapasite aranır. Kişinin (adayın) söz konusu yetenek düzeyi ve kapasitesi belli bir tercih ve ön kayıt sonrası yapılan yetenek sınavında gerçekleştirilen "sınama-eleme-sıralama-seçme" ve bunları izleyen "yerleştirme" işlemleri ile belirlenir.

Mesleki Sanat Eğitimi, örgün eğitim kurumlarında ya da bu kurumlardaki benzer ortamlarda gerçekleştirilir. Bazı özel durumlarda, bazı dallarda çok erken yaşlarda başlamakla birlikte, genellikle ilköğretimin son yıllarındaki yönlendirmelere de bağlı olarak ortaöğretimde belirginleşir ve yükseköğretimde kesin biçimini alır. Alan bilgisi, genel bilgi ve meslek bilgisini birlikte kapsayacak biçimde programlanır. Programlarda, ortaöğretimden yükseköğretime doğru gidildikçe alan ve meslek bilgisine daha çok ağırlık verilir. Hangi düzeyde olursa olsun mesleki sanat eğitimi, bu iş için yetiştirilmiş ehil ve yetkili kişilerce yürütülür.

Mesleki sanat eğitiminde sanatı bizzat yaşamının ötesinde, onu bilgili, bilinçli, düzenli-planlı-yöntemli, kurallı ve profesyonel anlamda yeterli olarak yaratan yorumlayan, kuramlayan, araştıran, uygulayan ve öğreten sanatçı, bilimci, eğitimci, teknoloğ yetiştirmeye dönük bir strateji uygulanır. Bu uygulamalarda, bireyin ilgisi-isteği yatkınlığı- yeteneği doğrultusunda ölçüsünde gelişip doyum sağlaması değil onun ötesinde, kolun, dalın, işin ya da mesleğin gerektirdiği biçim, kapsam ve düzeyde hazırlanması, biçimlenmesi, uzmanlaşması, gelişmesi ve yetkinleşmesi esastır (Uçan 1994, s.73).

Orta Öğretim kademesi içerisinde yer alan Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinin amaçları, öğrencilerin;

- Güzel sanatlar alanında ilgi ve yetenekleri doğrultusunda eğitim-öğretim görmelerini,
- Özel yetenek gerektiren yüksek öğretim programlarına hazırlanmalarını,
- Yabancı dil öğrenmelerini,
- Alanlarında araştırmacılığa yönelmelerini, yetenekleri doğrultusunda yorum ve uygulamalar yapabilen, yaratıcı ve üretken kişiler olarak yetişmelerini,
- Millî ve milletler arası sanat eserlerini tanımalarını ve yorumlamalarını sağlamaktır.

2. MÜZİĞE GİRİŞ

Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde uygulanan Müziğe Giriş dersi öğretim programı, ilköğretim okulunu bitirmiş, kendini yazılı ve sözlü olarak ifade edebilen, ancak müzik, enstrüman ve müzik dili konusunda herhangi bir donanımı olmayan müziğe duyarlı öğrencileri hareket noktası olarak alır.

Eğitim “bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla, kasıtlı olarak istendik değişiklikler meydana getirme süreci” (Ertürk, 1971, s.12) olarak tanımlanabilir.

Müzik eğitimi de bireyin algı ve becerilerinin, duyarlılığının, yorum gücünün gelişmesi, kültürel değerlerini farklı bir yolla ifade edebilmesi ve donanımı açısından büyük önem taşımaktadır.

İyi müzik eğitimi alan bireyler;

1. Kendilerini daha iyi ifade edebilirler.
2. Dinleme yeteneğini geliştirebilir.
3. Müziğin doğası gereği paylaşmayı öğrenebilirler.
4. Disiplinli olmayı öğrenebilirler.
5. Ekip çalışmasının önemini ve anlamını kavrayabilirler.

Yukarıda da değindiğimiz gibi müzik eğitimi kişinin toplumsal yapıya sağlıklı bir şekilde uyum sağlayabilmesi açısından zorunluluk arz eder.

Müziğe Giriş dersi öğrencilerin,

1. Müzik sanatının ne olduğunu
2. Müzik yazısının detaylarını
3. Ses ve sus işaretlerini
4. Ses sistemlerini
5. Hız, ifade ve gürlük terimlerini
6. Ulusal ve evrensel müzik kültürlerini tanıma, karşılaştırma ve yorumlayabilmesi açısından önem taşımaktadır.

3. PROGRAMIN UYGULANMASINA İLİŞKİN İLKE VE AÇIKLAMALAR

1. Müziğe giriş dersi öğretim programında, belirlenmiş kazanımların öngördüğü bir içerik sınırlaması söz konusudur. Öğretmen kazanımları gerçekleştirirken çevre özelliklerini, öğrenci grubunun ilgilerini, ihtiyaçlarını, beklentilerini, hazır-bulunmuşluk düzeylerini ve dolayısıyla da ön bilgilerini dikkate almalıdır.

2. Öğretim programında, eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, iletişim, araştırma ve sorgulama, problem çözme, bilgi teknolojilerini kullanma, girişimcilik ve Türkçe’yi doğru, etkili ve güzel kullanma becerisi gibi ortak becerilerin yanı sıra, Müziğe Giriş dersine yönelik müziksel düşünme, müziksel işitme, müziksel sınıflandırma, müzik kuramları edinme ve müziğin toplumsal etkilerini belirleme becerisi yer almaktadır. Öğretmen dersi planlarken hazırladığı öğretimsel işlerin tümünde yukarıda belirtilen becerilerin bir veya uygun olan birkaç tanesinin kullanılabilmesi ortamlar oluşturmalarıdır. Öğretmen sınıf içi ve sınıf dışı etkinlikler ile geliştireceği becerileri pekiştirmek için ödev veya projeler verebilir.

3. Öğrencilere verilen ödev ya da proje kapsamındaki araştırma çalışmaları, müziği anlamak ve müziği okumak adına yapılan etkinliklerdir. Müziğe Giriş dersinin araştırma etkinliği ise öğrencilerin eserler hakkında somut bilgilere ulaşarak besteci-eser ve dönem özelliklerini tanımaları açısından önem kazanmaktadır. Ayrıca araştırma ve dinleme etkinlikleri öğrencilerin yeni bakış açıları kazanmalarını sağlayarak genel kültür gelişimlerini de desteklemeye yöneliktir.

4. Tablolardaki araştırma ve dinleme etkinliği ile öğrencilere konsere gitme alışkanlığı; bilgiye ulaşma isteği, azmi; geniş bir müzik kültürü ve repertuarına sahip olma niteliği kazandırma amaçlanmaktadır.

5. Programda yer alan değerleri öğretmen yeri geldiğinde, etkinlikler içinde bu değerleri vurgulayan bölümler oluşturularak pekiştirmelidir.

6. Öğretmen, okulun bulunduğu çevre ve imkânları dikkate alarak programda örnek olarak verilen etkinlikleri aynen uygulayabilir ya da kendisi yeni etkinlikler geliştirebilir. Yeni etkinlikler geliştirilirken, kazanımlar ve farklı öğrenme stil ve zekâ türlerine sahip öğrencilerin ilgi, yetenek ve ihtiyaçları göz önüne alınarak aktif öğrenmeye dayalı etkinlikler hazırlanmalıdır. Öğretmen bilgi dağıtıcı rolü yerine, öğrencilerinin anlam kurmalarına yardımcı rolünü benimsemelidir.

7. Millî ve dinî bayramlar, mahallî kurtuluş ve kutlama günleri, önemli olaylar, belirli gün ve haftalardan yararlanılarak, öğrencilerin millî duyarlılığı geliştirilmelidir. Öğretmen, Atatürk'ün "Türk, öğün, çalış, güven", "Ne mutlu Türküm diyene!" ve "Yurtta sulh, cihanda sulh" gibi sözlerinden hareketle, Türklerin tarihte oynadıkları rolü; askerlik, idare, hukuk, bilim, fen ve sanat alanında insanlığa hizmetlerini göstermelidir. Öğrencilerin, Türk milletine, Türk bayrağına, Türk ordusuna ve vatanına hizmet eden kişilere sevgi, saygı ve takdir duygularını geliştirmelidir.

8. Öğretmen, etkinlik (konser, sergi vb.) gezilerine önem vermelidir. Bu gezilerin her aşaması planlanmalı ve değerlendirilmelidir. Öğrenciler için çalışma kâğıtları hazırlanmalı sonuç raporları istenmelidir. Bu geziler aracılığı ile öğrencilerin sanat zevki ve estetik duygularını geliştirmeleri sağlanmalıdır.

9. Öğretmen, öğrencileri millî, ahlaki, insani, manevi, kültürel değerler bakımından besleyici; demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı görev ve sorumluluklarını yerine getirmede yol gösterici olmalıdır.

10. Öğretmen, kazanımların yapısına uygun olan değerlendirme araç ve yöntemlerini seçmelidir. Değerlendirme, öğrenmenin ayrılmaz bir parçasıdır. Öğretmen sadece öğrenme ürününü değil, öğrenme sürecini de değerlendirmelidir. Değerlendirmede geleneksel yöntemlerle, alternatif değerlendirme yöntemleri birlikte kullanılmalıdır. Bu değerlendirme yöntemleri ve araçları; gözlem, performans ödevleri, görüşmeler, öz değerlendirme ölçekleri, projeler vb.dir. Öğrenciler etkinlikler çerçevesinde fotoğraf, resim, proje, poster, şarkı sözü gibi çalışmalar yapabilmeli ve bunlar aileleri ve çevreleriyle paylaşmak için sergilenmelidir.

11. Ölçme ve değerlendirme sürecinde kullanılmak amacıyla geliştirilen, örnek formlar yeri geldikçe öğretmen ve öğrenciler tarafından uygulanır. Formlar aynen kullanılabileceği gibi öğretmen tarafından yeni formlar da geliştirilebilir.

Ölçme ve değerlendirme öğrencilerin eğitiminde kazanım ve becerileri yapılandırıcı ve geliştirici bir rol oynamalıdır. Ölçme sonucunda elde edilen bilgiler öğretmenler tarafından kullanılacağı gibi öğrencilerin kendilerini değerlendirmesine ve kişisel hedefler belirlemelerine de yardımcı olmalıdır.

12. Öğrenci düzeyi ve çevre etkenleri dikkate alınarak öğrenme-öğretme etkinliklerinde farklı ünitelerin birbirleriyle bağlantılı olan kazanımları birlikte ele alınabilecektir.

13. Öğrenme-öğretme etkinliklerinde öğrenci düzeyine, eğitim ortamına ve çevre etkenlerine göre öğrencilerin aktif olduğu öğrenme-öğretme yöntem ve teknikleri kullanılır.

14. Öğrenme-öğretme etkinliklerinde, kazanımların edinilmesine yardımcı olabilecek uygun görsel, işitsel ve basılı materyallerden yararlanır.

15. Etkinlikleri planlarken, bir sonraki haftanın etkinlikleri dikkate alınarak planlama yapılması öğretmenin ve öğrencilerin hazırlığı açısından önemlidir.

16. Öğretmen gerektiğinde diğer ders öğretmenleriyle işbirliği yaparak etkili öğrenme yöntemleri geliştirmelidir. Örneğin, fizik laboratuvarında sesin oluşumu konusunun işlenmesi gibi.

17. Öğretmen konuları anlatırken müzikle ilgili örnekleri cd, vcd, dvd, donanımlı araçları kullanarak görsel ve işitsel olarak öğrenciye etkili bir şekilde aktarabilmelidir.

18. Öğretmen özellikle çalgı çalışmalarında kullanılması gerekli olan diyapozon, dijital akort aleti, mekanik ya da dijital metronom gibi araçları öğrencilere kullanma alışkanlığı kazandırmalıdır.

19. Öğretmenin insan ve sanatçı olarak üstünlüğünü kanıtlaması gereklidir. Öğretmen çalışmalarında her zaman kontrollü ve disiplinli olmalıdır.

20. Rekabet duygusundan çok, öğrencilere hep birlikte çalışma, gelişme, deneyim kazanma ve amaca yaklaşma duygusu kazandırılmalıdır.

4. PROGRAMIN TEMEL YAKLAŞIMI

Bilgideki değişim ve gelişim, öğrenci profilinin de eğitim sürecinde değişime uğramasına etki etmektedir. Günümüz öğrenci profili, bilimsel ve akılcı düşünme becerisine sahip, araştırmacı ve sorgulayıcı, bilgiyi ezberleyen değil bilgiye ulaşabilen, bu bilgiyi kullanıp paylaşabilen, iletişim kurma becerilerine sahip, teknolojiyi etkin bir şekilde kullanabilen, kendini gerçekleştirmiş ve bunun yanı sıra insanlığın ortak değerlerini de sahiplenmiş, yaratıcı, üretken, takım çalışmasına yatkın, öğrenmeyi öğrenmiş ve yaşam boyu öğrenmeyi benimsemiş bireyler olarak tanımlanabilir.

Öğrenci profilindeki değişim eğitim, öğretim sürecinde okula da yeni anlamlar yüklemektedir. “Öğrenci Merkezli Eğitim”, “Öğrenci Merkezli Okul” kavramları bu değişim ve gelişimin bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır.

Öğrenci merkezli eğitimin temel hedefi öğrenciyi merkeze alarak, birey olarak kendisinin ve sistemin ihtiyaç duyduğu değişim sürecini başlatmaktır.

Günümüzde bireylerden, doğru kararlar alıp uygulamaya geçmesi, yaratıcı düşünmesi, problem çözme yeterliğine sahip olması, öğrenmeyi öğrenmesi, ekip çalışmasına yatkın olması ve kendi kendini yönetebilmesi beklenmektedir. Öğrenci merkezli eğitim, öğrenmeyi öğrenmenin esas olduğu, her öğrencinin farklı zaman, tür ve hızda öğrenebileceğini benimseyen, düşünme becerilerini geliştirmenin yaratıcı düşünceyi geliştirdiğini kabul eden bir yaklaşımdır.

Öğrenci merkezli eğitimin öğrenci ve öğrenme süreci açısından on iki ilkesi ortaya konulmuştur (http://denizli.meb.gov.tr/mlokurs/_private/ome/02omeum.htm).

1. Öğrenmeyi öğrenmek esastır.

Öğrenme sürecinin doğası olarak öğrenme, bireyin kendi algıları, düşünceleri ve duygularından süzerek edindiği bilgi ve deneyimlerden anlamı keşfetmesi ve yapılandırması sürecidir. Bu nedenle, öğrenci merkezli eğitimde öğrenmeyi öğrenmek esastır.

2. Her öğrenci öğrenebilir.

Her öğrenci, elde ettiği verilerden bir anlam yaratmak, bunu gözden geçirmek ve diğerleri için anlaşılır hâle getirmek üzere çaba gösterir. Bu nedenle, öğrenci merkezli eğitimde her öğrenci öğrenebilir olarak kabul edilir.

3. Her öğrenci öğrenirken eski ve yeni bilgiler arasında özgün bağlantılar kurar.

Bilginin yapısı gereği her öğrenci daha derin bir anlama etkinliğini yapılandırmak için eski ve yeni bilgileri arasında özgün bağlantılar kurar. Bu nedenle, öğrenci merkezli eğitimde her öğrencinin yeni bilgi ile eski bilgileri arasında bağlantılar kurmasına önem verilir.

4. Düşünmeyi öğrenmek sorgulayıcı ve yaratıcı düşünceyi geliştirir.

Öğrenci, nasıl düşüneceğini plânlayıp, gözlemleyip, değerlendirerek, sorgulayıcı ve yaratıcı düşünme becerilerini geliştirir. Bu nedenle, öğrenci merkezli eğitimde her öğrencinin düşünmeyi öğrenmesine öncelik verilir.

5. Başarabilme duygusu içsel güdülenmeyi sağlar.

Öğrencinin kontrol düzeyi, sorumluluk duygusu, hedefleri, ilgi alanları, yeterlilikleri ve beklentileri başarıma güdüsünü besleyen etmenlerdir ve güdüleme öğrenmeyi etkiler. Bu nedenle, öğrenci merkezli eğitimde her öğrencinin motivasyonuna önem verilir.

6. Öğrenme olumsuz deneyimlerle engellendiğinde zorlaşır.

Her öğrenci doğal bir öğrenme eğilimine sahiptir. Bu eğilim olumsuz deneyimlerle engellendiğinde öğrenme zorlaşmaya başlar. Bu nedenle, öğrenci merkezli eğitimde her öğrencinin başarabilme deneyimini yaşaması için onların bireysel farklılıklarını dikkate alan fırsatlar yaratır.

7. Merak, yaratıcılık ve kompleks düşünmeyi harekete geçiren ödevler öğrenciyi daha zorlarını başarabilmeye güdüler.

Merak, yaratıcılık ve kompleks düşünmeyi harekete geçiren, güdü artırıcı ve öğrenmeyi öğrenmeye yönelik ödevler öğrenciyi giderek zorlaşan ödevler yapmaya güdüler.

Bu nedenle, öğrenci merkezli eğitimde ödevler her öğrencinin başarabilme deneyimini yaşaması için yaratılacak fırsatlardan biri olarak görülür.

8. Her öğrenci farklı zamanda farklı türde ve farklı hızda ilerleyerek gelişir.

Öğrenmenin gelişimsel doğasına bağlı olarak her öğrenci farklı zamanlarda, farklı gelişim adımları boyunca ilerleyerek gelişir. Bu nedenle, öğrenci merkezli eğitimde öğretim etkinliklerinin ve ortamlarının plânlanmasında farklı öğrenme türleri ve hızları dikkate alınır.

9. Farklı özelliklerdeki öğrencilerin birbirleri ile etkileşimi öğrenmeyi kolaylaştırır.

Farklı özgeçmiş, ilgi ve değerlere sahip bireylerin birbirleri ile etkileşimi, öğrenmeyi kolaylaştırır. Bu nedenle, öğrenci merkezli eğitimde işbirliğine dayalı öğrenme gibi grup çalışmalarını ön plâna çıkararak öğretim stratejilerine ağırlık verilir.

10. Öğrenciler arasındaki olumlu ilişkiler öğrenmeyi artırır.

Öğrencilerin birbirine destek olması, ilgi ve saygı göstermesi gibi olumlu ilişkiler öğrenmeyi artırır. Bu nedenle, öğrenci merkezli eğitimde grup çalışmaları ve sosyal etkinlikler öğrenciler arasında olumlu ilişkilerin geliştirilebilmesi için yaratılacak fırsatlar olarak görülür.

11. Her öğrenci öğrenmeye karşı farklı yetenek ve eğilime sahiptir.

Her öğrenci kalıtsal olarak taşıdığı genler ve çevresel etmenlerin bir araya gelmesi ile şekillenir ve bu nedenle öğrenciler öğrenmeye karşı farklı yetenek, tercih ve eğilimlere sahiptir. Bu nedenle, öğrenci merkezli eğitimde bu farklılıklar dikkate alınarak öğretim etkinlikleri çeşitlendirilir ve teknoloji ile desteklenir.

12. Her öğrenci yeni bilgileri kendi kalıplarına göre kavrayıp benzersiz bir anlama yaratır.

Her öğrenci yeni fikirleri inanç, anlama, yorumlama ve tutum süzgeçlerinden geçirerek işler ve benzersiz bir anlama yaratır. Bu nedenle, öğrenci merkezli eğitimde ölçme ve değerlendirme çalışmalarında her öğrencinin gelişiminde gösterdiği ilerleme dikkate alınır.

Öğrenci merkezli eğitim yaklaşımını temel alan etkili bir öğrenmenin gerçekleşmesi sonucu öğrencilerde; merak uyandırma ve plânlama, araştırma ve keşfetme, çözümlenme ve derinleştirme, paylaşma ve yaşantıya uygulama basamaklarını özümseyerek yaşamlarının her aşamasında bilgiyi kullanma becerilerinin gelişmesi beklenmektedir.

Öğrenci merkezli eğitim öğrenciyi merkeze alır ve bu nedenle öğretmen çok önemlidir. Çünkü öğretmen, öğrencideki değişimi ve gelişimi destekleyen en önemli kişidir. Öğrenci merkezli eğitimde öğretmen;

- Açık fikirlidir.
- Çağdaştır.
- Yenilikleri takip eder.
- Öğrencileri için eğitim ortamını en iyi şekilde hazırlar.
- Eğitim teknolojilerini etkin olarak kullanır.
- Öğrencilerinin bireysel farklılıklarını dikkate alır ve onların ihtiyaçlarını en iyi şekilde karşılar (<http://uretim.meb.gov.tr/EgitekHaber/s84/yazarlar/Oguz.htm>).

Öğretmenler bütün öğrencilerin öğrenmesini kolaylaştırmak için gerekli koşulları oluşturmalıdır. Nitekim öğretmenin oluşturduğu sınıf ortamının öğrencinin öğrenmeye karşı tutumunda ve güdülenmesinde etkisi büyüktür.

Aynı şekilde öğrenci merkezli eğitimde yönetici, öğretmen, öğrenci, aile, okul çalışanları ve çevre süreç içerisinde önemli bir yer alır. Eğitim ile ilgili sorunların çözümlenmesi için okul yöneticilerinin, öğretmenlerin, öğrencilerin, ailenin eğitim içerisinde etkin bir biçimde görev alması beklenmektedir.

Geliştirilen Müziğe Giriş dersi öğretim programında konular, öğrencilerde müzik bilinci oluşturacak nitelikte ele alınmış, program öğrenme alanları, kazanımlar ve öğretim etkinliklerine dayalı olarak düzenlenmiştir. Programda bilgi, beceri, değer ve tutum açısından denge gözetilmiş, öğrenme-öğretme sürecinde öğrencinin yaşantıları dikkate alınmıştır. Program sadece sınıf içi değil sınıf dışı etkinlikleri de kapsamaktadır. Program yaklaşımı; öğrenme-öğretme süreçleri, ölçme-değerlendirme metotları ile öğretmen ve öğrencinin rolüne bakış açısından ve ortaya koyduğu aktif sınıf kültürüyle yeni bir yaklaşımı kapsamaktadır.

Müziğe Giriş dersi öğretim programında kazanımlar; birçok zihinsel beceriyi vurgulamakta, öğrenme süreçlerinde ise aktif öğrenme yöntemlerinin ve öğretimsel işlerin kullanımını gerektirmektedir. Programda bu yöntemlerin kullanıldığı örnek etkinliklere yer verilmiştir. Öğretmenler programda önerilen etkinliklerin yanı sıra kazanımlarda öngörülen bilgi, beceri, değer ve tutumları kazandırmada farklı etkinlikler de planlayıp uygulayabilirler.

5. PROGRAMIN YAPISI

Müziğe Giriş dersi öğretim programı, genel amaçlar, temel beceriler, değerler ve tutumlar, üniteler, kazanımlar, etkinlik örnekleri ve açıklamalardan oluşmaktadır.

5.1. Genel Amaçlar

Bu program öğrencilerin;

- Müziğin topluma etkilerini sorgulamalarını,
- Müzik yoluyla anlama, anlatma, dinleme ve yaratıcılık gücünü geliştirmelerini,
- Türk müziğinin dünya müziği içindeki yerini analiz etmelerini,
- Müziğin dünyada ortak bir dil olduğu bilincini kazanmalarını,
- Müzik eğitimi yoluyla Türk toplumunun sosyo-kültürel gelişimine katkıda bulunmalarını,
- Türk müziği ve evrensel müzik yayınlarından bir kitaplık oluşturmalarını,
- Çalışmalarında zamanı verimli kullanma alışkanlığı kazanmalarını,
- Bireysel ve grup çalışmalarında sorumluluk bilinci geliştirmelerini,
- Müzik yoluyla millî birlik ve beraberlik bilinci geliştirmelerini,
- Atatürk'ün Çağdaş Türk Müziğine ilişkin görüş ve düşüncelerini yorumlamalarını

amaçlamaktadır.

5.2. Temel Beceriler

Günümüz eğitim ve öğretim anlayışında bilgiyi olduğu gibi almak yerine, bilgiyi bulma, kullanma ve bilgiyi yapılandırma ön plana çıkmıştır. Beceri, öğrencilerde, öğrenme sürecinde kazanılması, geliştirilmesi ve yaşama aktarılması tasarlanan kabiliyetlerdir. Bu program ortak becerileri kazandırmanın yanında, alana özgü olarak geliştirilen becerileri kazandırmayı da amaçlamaktadır. Bu becerilere, üniteler göz önünde bulundurularak, doğrudan verilecek beceri olarak programda yer verilmektedir.

Müziğe Giriş dersi öğretim programında yer verilen ortak becerilerin yanında müzik alanına ait temel bilgilerin kazandırılması da esas amaçlardan biridir. Müziğe Giriş alanında belirlenen beceriler; öğrencilerin yaşamlarında, mesleklerinde ve gelecekte de kullanabilecekleri nitelikte belirlenmiştir. Bu beceriler müziğin her türlü kavramsal yaklaşım ve icra ile ilgili kullanılacak temel kazanımları içermektedir. Müziğe Giriş dersi konularının hemen hepsinde kullanılabilen bu beceriler, kazanımların içeriğinin gerektirdiği şekilde, kazanımlara entegre edilerek verilmiştir.

Programla ulaşılması beklenen ortak beceriler şunlardır:

- Eleştirel Düşünme
 - Yaratıcı Düşünme
 - İletişim
 - Araştırma-Sorgulama
 - Problem Çözme Becerisi
 - Bilgi Teknolojilerini Kullanma
 - Girişimcilik
 - Türkçe'yi Doğru, Etkili ve Güzel Kullanma
- (http://programlar.meb.gov.tr/program_giris/yaklasim_2.htm).

Programla ulaşılması beklenen alana özgü beceriler ise şunlardır:

Müziksel Düşünme Becerisi

Müziksel düşünme becerisi; müzik sanatının, insanın kendini anlatma ihtiyacından kaynaklandığı düşünüldüğünde müzik dilini anlayabilme ve anlatabilmek için ses ve sus işaretlerini, dizek, anahtar, müzik terminolojisi, dinamik işaretleri gibi bu dilin yazı ayrıntılarını doğru, etkili ve istenilen biçimde kullanabilme becerisidir.

Müziksel İşitme Becerisi

Müziksel işitme becerisi; incelik-kalınlığı, gürlüğü, tınısı ve süresi olan seslerin bu özelliklerinin ayrıntılarıyla ifade edilebilecek şekilde algılanmasıdır. Müzik eğitiminde başlangıçta yeterli düzeyde müziksel işitme becerisi öğrencinin çalgı, ses ve toplu çalışmalarda çok daha kolay başarı kazanması için gerekli olan beceridir.

Müziksel Sınıflandırma Becerisi

Müziksel sınıflandırma becerisi; insan ve çalgı seslerini ve müzik türlerini, cinsleri ve özelliklerine göre tanıma, birbirinden ayırt edebilme, birbiriyle ilişkilendirebilme becerisidir.

Müzik Kuramları Edinme Becerisi

Müzik kuramları edinme becerisi; süre, zaman, ritim, hız, ölçü ve ölçü biçimi kavramlarını birbiriyle bağlantılı olarak algılama, ilişkilendirme, müzik cümlesini bu dinamiklere göre analiz edebilme, oluşturabilme ve müzik cümlesinin çok seslendirilebilmesine yönelik uygulama yapabilme becerisidir.

Müziğin Toplumsal Etkilerini Belirleme Becerisi

Müziğin toplumsal etkilerini belirleme becerisi; müzik yoluyla kültür ve ulusların kendilerine özgü değerlerinin devamlılığını, müziğin evrensel bir dil olduğunu, müziğin toplumsal ilişkileri dinamik kıldığını ve bu belirlemeleri son derece yerinde vurgulayan Atatürk'ün müzik sanatına ilişkin tespit ve hedeflerini özümseme becerisidir.

5.3. Değerler ve Tutumlar

Değer, toplumun varlığını, işleyişini, devamını sağlamak ve sürdürmek için doğru ve gerekli olduğu kabul edilen ortak düşünce, ahlaki ilke ve inançlardır. Müziğe Giriş Dersi Öğretim Programının diğer önemli unsurunu da tutumlar ve değerler oluşturmaktadır. Program eğitim, öğretim sürecinde aşağıdaki değerleri de kazandırmayı önemsemektedir:

- ✓ Dayanışma
- ✓ Hoşgörü
- ✓ Sevgi
- ✓ Saygı
- ✓ Duyarlılık
- ✓ Vatanseverlik
- ✓ Barış
- ✓ Estetik
- ✓ Sorumluluk
- ✓ Paylaşma
- ✓ Motivasyon
- ✓ Disiplin

5.4. Üniteler

Programda müziği inceleme, çözümleme, değerlendirme ve yorumlamaya dayalı olarak konular dokuzuncu sınıfta öğretilecek nitelikte ünitelere bölünmüştür. Müziğin tanımı, müziğin doğuşu, müzik bilimi ve müzik eğitimi üzerinde durulduktan sonra insan ve müzik ilişkisinden başlayarak temel müzik bilgileri ile ilgili konular dokuz bölümde ele alınmıştır.

I. Ünite “İnsan, Sanat ve Müzik” adını taşımaktadır. Ünitede insan, sanat ve müzik kavramları tartışılarak, sanatın insan hayatındaki yeri ve önemi ile müziğin güzel sanatlar içindeki yeri ve önemi üzerinde durulmaktadır. Bu üç unsurun birbiriyle olan ilişkisi kavratılmak istenmektedir. Ayrıca evrensel müzik eğitimi, müzik eğitiminin öğretimdeki önemi ve amaçları ile ülkemizdeki müzik, müzik eğitimi, müzik kurumları ve ülkemizin yetiştirdiği önemli müzik adamları hakkında bilgiler verilmektedir.

II. Ünite “Ses ve Sesin Temel Özellikleri” konusuna ayrılarak sesin ne olduğu, sesin oluşması için ne gibi unsurların etkili olduğu üzerinde durulmaktadır.

III. Ünite “Ses Müziği-Vokal Müzik” konusunda ses çeşitleri ve ses topluluklarından bahsedilerek, ses müziği/ vokal müzik (sözlü müzik) ve başlıca ses müziği türleri hakkında bilgiler verilmektedir.

IV. Ünite “Çalgı Müziği-Enstrümantal Müzik” konusunda çalgı çeşitleri ve çalgı topluluklarına yer verilerek, çalgı müziği/enstrümantal müzik (sözsüz müzik) ve başlıca çalgı müziği türleri hakkında bilgiler verilmektedir.

V. Ünite “Müziğin Temel Unsurları” üzerinde duruldu. Burada müzikte zaman kavramından başlayarak sesli ve sessiz süre değerleri (nota ve sus işaretleri), ritim, tempo, ölçü ve ölçü çeşitleri ile ilgili konulara yer verildi. Ayrıca melodi ve armoni kavramları açıklanarak müzik diline ve müzik yazısına yer verilmektedir.

VI. Ünite “Müzikte Kullanılan Ses Değiştirici İşaretler” konusuna ayrılarak diyez, bemol, natürel işaretlerinin anlamı ve işlevi üzerinde duruldu, bununla birlikte aralık kavramı ve ses aralıkları ile ilgili bilgiler yer almaktadır.

VII. Ünite ise “Müzikte Kullanılan Ses Sistemleri” başlığı altında Batı müziği ve Türk müziği ses sistemleri ile ilgili bilgiler verilerek majör-minör ses dizileri, yerli ses dizileri ve makamlar üzerinde duruldu. Pentatonik müzik, modal müzik ve atonal müzik kavramları açıklandı. Ülkemiz ve dünyadaki müzik türlerine yer verilmektedir.

VIII. Ünite “Müzikte Kullanılan Hız, Nüans ve Anlatım Terimleri” konusuna ayrılarak müzikte kullanılan başlıca hız, nüans ve anlatım terimleri, işaretleri ve ne anlama geldikleri ortaya konulmaktadır.

IX. Ünite de “Müzik ve Toplum” başlığı altında müzik sanatının toplumsal etkilerine yer verilmektedir.

6. ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

Hayat boyu öğrenen, edindiği bilgi ve beceriyi hayata geçiren fertlerin yetiştirilmesinde öğretim yöntem ve teknikleri de büyük önem taşımaktadır. Çağın gerektirdiği donanımlara uygun hedefler belirlenmiş olsa bile bu hedefleri tamamen geleneksel yöntemlerle gerçekleştirmek mümkün değildir. Öğrenme süreçlerinde öğrencilerin düşünmelerini, araştırmalarını, sorun çözmelerini ve edindikleri bilgi ve beceriyi yeniden yapılandırıp hayata geçirmelerini destekleyen yöntem ve teknikler işe koşulmalıdır.

Öğrenci merkezli öğrenme ortamlarında öğretmenin rolünün sınıflardaki geleneksel rolünden farkı; kendi kararlarını uygulamak yerine öğrencilere yol göstermek, önerilerde bulunmak, gerekli durumlarda açıklama yapmak, fikir vermek, rehber olmak ve onların gelişimlerini gözlemektir. Örneğin, öğretmen hangi öğretimsel işin yapılacağı ya da hangi kaynağa bakılacağı konusunda fikri olmayan öğrenciye çeşitli işler ya da kaynaklar önerebilir. Öğrencinin gelişmesinde sorunlarla karşılaşıldığında önlem almak da öğretmenin sorumluluğundadır. Burada söz konusu olan öğretmenin öğrenciye kendi kararlarını kabul

ettirmesi, onun öğrenmesi ile ilgili kararları onun yerine almamasıdır. Öğretmen bilgi aktarıcı, karar verici olmak yerine öğrencilerin öğrenme sürecine etkin katılımını sağlayarak, öğrenmeyi kolaylaştırmalıdır. Bilgi ile öğrenci arasında arabuluculuk rolünü üstlenmelidir.

Tablo: Öğretmen ve Öğrenci Merkezli Eğitimin Karşılaştırılması

	Öğretmen Merkezli	Öğrenci Merkezli
<i>Sınıfta etkinlik</i>	Öğretici	Etkileşimli
<i>Öğretmenin rolü</i>	Bilgi verici, daima uzman	Katılımcı, bazen öğrenci
<i>Öğrencinin rolü</i>	Dinleyici, daima öğrenci	Katılımcı, bazen uzman
<i>Ders ağırlığı</i>	Bilgiler	İlişkiler
<i>Bilgi kazanımı</i>	Hatırlama ve ezber bilginin birikmesi	Sorgulama ve buluş, bilgilerin yeni bilgilere dönüşümü
<i>Başarı göstergesi</i>	Miktar	Kalite
<i>Ölçme</i>	Normlara göre	Ölçütlere göre
<i>Teknoloji kullanımı</i>	Tekrar ve uygulama	İletişim, katılım, bilgiye erişim

(Kaynak: Dwyer, 1994)

<http://www.cndp.fr/collecie/pdf/clasbran.pdf>

Öğrenci merkezli eğitim için yöntem ve tekniklerin belirlenmesi ve bunun sınıfta uygulanması, planlamanın en önemli bölümlerindendir. Öğrenci özellikleri doğru belirlendiğinde ve planlama aşamasına katılımı sağlandığında hedeflere ulaşmak daha kolay olacaktır. Öğrenci merkezli eğitim için benimsenen ilkeler, değerler ve hedefler yöntem teknik ve stratejilerin belirlenmesinde temel oluşturmaktadır. Bu teknik, bir öğretme yöntemini uygulamaya koyma biçimi, ya da sınıf içinde yapılan işlemlerin bütün olarak tanımlanabilir. Yöntem ve tekniklerin belirlenmesinde etkili olan bazı faktörler vardır. Bunlar: Ulaşılabilecek hedefler, öğretmenin yöntem konusundaki becerisi, içeriğin yapısı, süre, maliyet, kullanım kolaylığı, öğrenci sayısı, derslik ve büyüklüğü, öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyi vb. olarak sıralanabilir (Öğrenci Merkezli Eğitim Uygulama Modeli, 2004).

Çağdaş yöntemlerde öğrenci; öğrenme sürecine aktif olarak katılmaktadır. Burada öğretmenin rolü; öğrencinin öğrenmesinin kolaylaştırmak için ona rehberlik etmek, öğrencinin öğrenim sürecine katılımını sağlamak için gerekli önlemleri almak ve öğrenciyi sürekli güdülemektir. Öğretmenin ana görevi, öğrenme kaynağı ile öğrencinin doğrudan etkileşimini sağlamak ve gereksinim duyduğunda ona rehberlik etmektir. Bunun nedeni, öğretmenin öğrenciye ne sunduğundan çok öğrencinin ne yaptığı görüşünün benimsenmesidir.

Programda verilen etkinlikler birer öneri niteliğindedir. Öğretmen, bu etkinlikleri aynen kullanabilir veya ekleme ve çıkarmalar yapabilir. Bunun dışında başka etkinlikler de geliştirebilir. Etkinlikler, öğrenci merkezli ve öğrenme sürecinde öğrencinin etkin bir rol üstlenmesini sağlayacak şekilde düzenlenmelidir. Örneğin, öğrencinin sınıfta arkadaşlarıyla tartışarak, görüşlerini açıklayarak, sorgulayarak, başka arkadaşlarına aktararak öğrenme sürecine etkin olarak katılmasını amaçlamalıdır. Öğrencilerin birbirleriyle ve öğretmenlerle karşılıklı iletişime ve etkileşime girmelerini, birbirlerine açık uçlu ve anlamlı sorular sormalarını, araştırma yapmalarını sağlayıcı etkinliklere yer verilmelidir.

7. ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Ölçme ve değerlendirme, eğitim ve öğretimin ayrılmaz bir parçasıdır. Eğitim sürecinde programların istenilen başarıyı gösterip göstermediği, öğrencilerden beklenen bilgi, beceri ve tutumların gelişip gelişmediği, ölçme ve değerlendirme yoluyla tespit edilir. Ölçme ve değerlendirme ile eğitim ve öğretim sürecinin sürekli izlenmesi her aşamada ortaya çıkan sorunları tespit ve düzenleme imkânı verir.

Ölçme: Nesnelere, olgularda ya da bireylerde bulunduğu düşünülen özelliklerin gözlemlenip gözlem sonuçlarının sayılarla veya başka sembollerle gösterilmesidir (Turgut, 1987; Yıldırım, 1999). Ölçme, öğrencilerin neleri bildikleri, neleri yapabildikleri hakkında bilgi toplamak olarak da tanımlanabilir.

Değerlendirme: Gözlem sonuçlarının bir ölçütü veya ölçütler takımıyla kıyaslanıp bir karara varılması işidir (Baykul, 1999; Yıldırım, 1999).

En genel anlamı ile ölçme, bir nesneye ilişkin gözlemlerin sayı ve sembollerle ifade edilmesi, değerlendirme ise ölçme sonuçlarını bir ölçüte vurarak, ölçülen nitelik hakkında bir değer yargısına varma sürecidir.

Ölçme ve değerlendirme, öğretme ve öğrenmenin etkililiğini belirlemek amacı ile yapılan, eğitimle ilgili verilerin toplanmasını ve yorumlanmasını içeren çok adımlı, sistematik bir süreçtir. Ölçme ve değerlendirmenin amaçları genel olarak şu şekilde sıralanabilir:

- Öğrenci başarısını gözlemlemek
- Okulun başarısını gözlemlemek
- Anne-babalara bilgi verebilmek
- Öğrenciler için sınıf geçme ve mezuniyet konularında karar verebilmek
- Öğretim sürecinin verimliliği hakkında yorumlar yapabilmek

Programda, değerlendirme ile sadece öğrenme ürününü değil, öğrencilerin öğrenme süreçleri de izlenir ve bu süreç değerlendirilerek gerektiğinde kullanılan sınıf etkinlikleri değiştirilir. Ölçme ve değerlendirme öğrencinin gerçek yaşamla kendi bilgileri arasında ilişki kurmasını ve karşılaştığı problemlere farklı çözüm yolları üretebilmesini gerektirir.

Öğretmenlerin, öğrencilerin başarısını değerlendirmede birkaç yöntemi birlikte kullanması gerekir. Bu durum her öğrenciye ne bildiğini gösterme konusunda bir şans tanır. Öğretmenin de birkaç aracı birlikte kullanarak öğrencinin ne bildiğini ve ne yapacağını bilmesi bu konuda kendine daha fazla güven duymasını sağlayabilir. Müziğe Giriş dersi öğretim programında değerlendirme ile sadece öğrenme ürününü değil, öğrencilerin öğrenme süreçleri de izlenir ve bu süreç değerlendirilerek gerektiğinde kullanılan sınıf etkinlikleri değiştirilir. Hazırlanmış olan programda değerlendirme, öğrencilerin neyi bilmediğini değil, ne bildiklerini belirlemeye yarayan bir araçtır. Bu amaçla öğretmenler programda yer alan gözlem, görüşme, performans ödevleri, öz değerlendirme formları, projeler, posterler vb. araç ve yöntemleri kullanarak öğrencilerin bilgiyi nasıl yapılandırıldığını ve üst zihinsel becerilerinin ne kadar geliştiğini öğrenim süreci içinde değerlendirirler.

Müziğe Giriş dersi için yapılacak değerlendirme etkinliklerinde, öğrencilerin programın tüm boyutlarında sağladığı gelişme ve başarı ölçülmeye ve kaydedilmeye çalışılır.

Öğretmenler, öğrencilerin programla ilgili bilgi, beceri, değer ve tutumlara yönelik eksiklerini belirlerken, bireysel gelişimlerini izlerken, karşılaştıkları zorlukları tanımlarken, öğrencileri öğrenmeye ve becerilerini geliştirmeye özendirirken değerlendirme yaparlar. Böylece, değerlendirme öğrencilerin eğitiminde geliştirici bir rol oynar. Öğrencilerin öğrenmesi ve gelişimiyle ilgili elde edilen bilgiler, öğretmenler tarafından kullanılabilmesi gibi öğrencinin kendini değerlendirmesine ve kişisel hedefler belirlemesine de yardım eder.

Öğretmenler programda verilen ölçme ve değerlendirme araç ve yöntemlerini ya da bunlardan esinlenerek ünitelerdeki kazanımlara uygun ölçme ve değerlendirme araç ve yöntemleri geliştirerek kullanabilirler. Örneğin, derslerin işleniş sürecinde öğrencilerin yapılan etkinliklere katılma düzeylerini belirlemede gözlem formlarından, grup etkinliklerine katılmalarını belirlemede grup değerlendirme formlarından ya da üniteler sonunda öğrencilerin hangi becerilere sahip olduklarını kendilerinin belirleyebilmeleri için öz değerlendirme formlarından yararlanabilir. Öğretmenlerin etkinliklere yönelik olarak kullanacağı değerlendirme araç ve yöntemleri öğrencilerin gelişimlerini değerlendirmelerinde ve alacakları kararlarda önemli ipuçları verecektir.

**8. MÜZİĞE GİRİŞ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI ÜNİTELER VE SÜRELERİ
ÜNİTELER VE SÜRELERİ**

ÜNİTELER	Kazanım Sayıları	Süre/Ders Saati	Oran (%)
İNSAN, SANAT VE MÜZİK	7	3	8
SES VE SESİN TEMEL ÖZELLİKLERİ	7	3	8
SES MÜZİĞİ-VOKAL MÜZİK	8	3	8
ÇALGI MÜZİĞİ-ENSTRÜMENTAL MÜZİK	6	4	12
MÜZİĞİN TEMEL UNSURLARI	6	3	8
MÜZİKTE KULLANILAN SES DEĞİŞTİRİCİ İŞARETLER	6	5	14
MÜZİKTE KULLANILAN SES SİSTEMLERİ	10	7	19
MÜZİKTE KULLANILAN HIZ, NÜANS VE ANLATIM TERİMLERİ	6	6	17
MÜZİK VE TOPLUM	4	2	6
Toplam	60	36	100

**9. ORTAÖĞRETİM ANADOLU GÜZEL SANATLAR LİSELERİ MÜZİĞE GİRİŞ
DERSİ KİTAP FORMA SAYILARI**

SINIFI	A4	B5
9	6-8	8-10

10. PROGRAMDA KULLANILAN SEMBOLLER

 Sınıf-okul içi etkinlik	Bu sembol, ilgili etkinliklerin (grup çalışması, çalışma kâğıdı doldurma, görsel materyal okuma, sanal alan gezisi, slayt/film izleme, dinleti, çalgı çalma, eser okuma, eser çözümlene vb.) sınıf içinde yapılacağını gösterir.
 Okul dışı etkinlik	Bu sembol, ilgili etkinliklerin (araştırma, grup çalışması, proje çalışmaları, konser/sergi vb. etkinlikleri) tamamının veya bazı aşamalarının ev, kütüphane ve konuyla ilgili kurum ve kuruluşlarda yapılabileceğini gösterir.
[!] Uyarı	Bu sembol, ilgili üniteye doğrudan verilecek beceri ve değer ifadelerini, işlenecek konuların sınırlarını, kullanılmasında önerilen araç-gereç ve dikkat edilmesi gereken noktaları gösterir.
 İnceleme gezisi	Bu sembol, ilgili etkinliklerin okul dışında inceleme ve araştırma gezileriyle yapılabileceğini gösterir.
 Ders içi ilişkilendirme	Bu sembol, ilgili kazanım(lar)la/üniteyle ilişkilendirilebilecek diğer dersleri gösterir.
 Diğer derslerle ilişkilendirme	Bu sembol, ilgili üniteyle iş birliği yapılabilecek diğer derslerin adını gösterir.
 Ölçme ve değerlendirme	Bu sembol, eğitim öğretim sürecinde yapılabilecek ölçme ve değerlendirme etkinliklerini göstermektedir. Belirtilen ölçme ve değerlendirme etkinlikleri öneri niteliğindedir.

ÜNİTE	KAZANIMLAR	ÖRNEK ETKİNLİKLER	AÇIKLAMALAR
İNSAN, SANAT VE MÜZİK	Bu üniteyi tamamlayan öğrenciler;	 Buz pateni ile ilgili bir cd izlenir (1. kazanım).	[!] Cd sessiz ve sesli olarak izletilerek müzik, insan ve sanat kavramları arasındaki ilişkiye dikkat çekilir (1. kazanım).
	1. İnsan, sanat ve müzik kavramlarının ilişkisini açıklar.	 Sevdikleri, beğendikleri bir türkünün, bir resmin veya bir şiirin ne düşündürdüğü sorulur (2.kazanım).	[!] Gezi inceleme kulübü ile işbirliği yapılabilir (1, 6. ve 7. kazanım).
	2. Sanatın ortaya çıkış nedenlerini sorgular.	 Neyin sanat olup olmadığı veya kimlerin sanatçı olup olmadığı tartışılır (3. kazanım).	[!] Resim, edebiyat, tiyatro kulüpleri ile işbirliği yapılabilir (2. kazanım)
	3. Sanat ve sanatçı kimliğini sorgular.	 Müziksiz bir dünyanın nasıl olacağı üzerine düşünceleri istenir (4.kazanım).	☐ Türk Edebiyatı veya Dil ve Anlatım dersi ile ilişkilendirilir (2. kazanım).
	4. Müziğin insan hayatındaki yerini fark eder.	 Öğrencilerin nasıl bir müzik eğitimi istediklerini tartışmaları sağlanır (5. kazanım).	[!] Bu ünite sonunda öğrencilerin, müziksel düşünme becerisi kazanmaları beklenir.
	5. Hayatın her evresinde müzik eğitiminin gerekliliğini açıklar.	 Yöresel ve bölgesel müzik örnekleri dinletilir (6. kazanım).	[!] Bu ünite sonunda öğrencilerin dayanışma, hoşgörü, motivasyon, estetik, sorumluluk ve vatanseverlik değerlerine ulaşması beklenir.
	6. Ulusal müziğimizi yöresel ve bölgesel özelliklerine göre ayırt eder.	 / Öğrencilerin çevrelerindeki müzik kurumlarında düzenlenen seminer ve konserlere katılmaları sağlanır (7. kazanım).	 Bu ünite; gözlem, öz değerlendirme formu, açık uçlu sorular kullanılarak değerlendirme yapılabilir.
7. Ülkemizdeki müzik kurumlarını tanır.			

ÜNİTE	KAZANIMLAR	ÖRNEK ETKİNLİKLER	AÇIKLAMALAR
SES VE SESİN TEMEL ÖZELLİKLERİ	<p>Bu üniteyi tamamlayan öğrenciler;</p> <ol style="list-style-type: none"> Sesin nasıl oluştuğunu fark eder. Nasıl bir ses ortamı içinde bulunduğunu sorgular. Çevresindeki sesleri sınıflandırır. Sesinin ne gibi özellikleri olduğunu keşfeder. Nasıl bir sese sahip olduğunu fark eder. Sesini nasıl kullanması gerektiğini fark eder. Sesleri birbirinden ayırt eder. 	<p> Sesin oluşması için gerekli şartlar sağlanarak bunlardan biri olmadığı zaman ne olduğu gözlemlenir (1. kazanım).</p> <p> Çevrelerindeki varlıkların seslerini gözlemlenmeleri istenir (2. kazanım).</p> <p> İçinde buldukları ortamın veya bir konser salonunun akustik yapısını incelemeleri sağlanır (3. kazanım).</p> <p> İnce ve kalın ses örnekleri dinletilerek kendi seslerini tanımları sağlanır (4. ve 5. kazanımlar).</p> <p> Diyafram nefesi ile seslerini doğru bir şekilde kullanabilmeleri için egzersizler yapılır (6. kazanım).</p> <p> Sesler incelik-kalınlık, uzunluk-kısalık, gürlük ve tını (renk) özelliklerine göre ayrıştırılır (7. kazanım).</p>	<p>[!] Sesin oluşumu ile ilgili konular deneysel uygulamalarla verilebilir.</p> <p> 1. kazanım için Fizik dersi öğretmenleri ile işbirliği yapılarak okul laboratuvarı kullanılabilir.</p> <p>[!] 2. ve 3. kazanım için gezi inceleme kulübü ile işbirliği yapılabilir.</p> <p> 5, 6. ve 7. kazanım için Türk Müziği Koro Eğitimi ve Batı Müziği Koro Eğitimi dersi öğretmenleri ile işbirliği yapılabilir.</p> <p> 8. kazanım için Müziksel İşitme, Okuma ve Yazma dersi öğretmenleriyle işbirliği yapılabilir.</p> <p>[!] Bu ünite sonunda öğrencilerin müziksel işitme becerisi kazanmaları beklenir.</p> <p>[!] Bu ünite sonunda öğrencilerin motivasyon, estetik ve sorumluluk değerlerine ulaşması beklenir.</p> <p> Bu ünite; gözlem, öz değerlendirme formu, açık uçlu sorular kullanılarak değerlendirme yapılabilir.</p>

ÜNİTE	KAZANIMLAR	ÖRNEK ETKİNLİKLER	AÇIKLAMALAR
SES MÜZİĞİ-VOKAL MÜZİK	<p>Bu üniteyi tamamlayan öğrenciler;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. İnsan seslerini cinsleri ve özelliklerine göre tanır. 2. İnsan seslerini sınıflandırır. 3. İnsan seslerini birbirinden ayırt eder 4. Soprano, alto, tenor ve bas seslerinin (partilerinin) ses sınırlarını gösterir. 5. İnsan seslerini birbiriyle ilişkilendirir. 6. İnsan seslerinin oluşturduğu ses topluluklarını tanır. 7. Ses müziği türlerini tanır. 8. Sadece insan sesi ile yapılan ya da çalgıların insan sesine eşlik ettiği müzik türlerini tanır. 	<p> / Kendilerinin ve arkadaşlarının ne tür bir sese sahip olduklarını araştırmaları istenir (1. kazanım).</p> <p> Çocuk koroları, gençlik koroları, opera koroları, TSM ve THM koroları gibi toplulukların konserlerine giderek gözlem yapmaları istenir (2-6. kazanımlar).</p> <p> İnsan seslerinden oluşan bir dördü (kuartet) oluşturarak uygun koro eserlerini seslendirmeleri istenir (4. kazanım).</p> <p> / Oratoryo, opera, uzun hava, meyan vb. gibi terimlerin ne anlama geldiğini araştırmaları istenir (7. kazanım).</p> <p> Çalgı eşliği olmayan koral-madrigal vb. ile çalgı eşliği olan missa, oratoryo, opera vb. gibi eserler dinletilir (8. kazanım).</p>	<p>[!] Ses müziği ile ilgili olarak verilecek kuramsal bilgiler dinleti ve ses kayıtları gibi olanaklar kullanılarak verilebilir.</p> <p> 1. ve 5. kazanım için Türk Müziği Koro Eğitimi ve Batı Müziği Koro Eğitimi dersi öğretmenleri ile işbirliği yapılabilir.</p> <p>[!] 4. kazanım için öğrencilerden İstiklal Marşı'nı dört sesli olarak seslendirmeleri istenebilir.</p> <p>[!] Bu ünite sonunda öğrencilerin müziksel işitme ve müziksel sınıflandırma becerileri kazanmaları beklenir.</p> <p>[!] Bu ünite sonunda öğrencilerin dayanışma, hoşgörü, motivasyon, estetik ve sorumluluk değerlerine ulaşması beklenir.</p> <p> Bu ünite; gözlem, öz değerlendirme formu, açık uçlu sorular kullanılarak değerlendirme yapılabilir.</p>

ÜNİTE	KAZANIMLAR	ÖRNEK ETKİNLİKLER	AÇIKLAMALAR
ÇALGI MÜZİĞİ-ENSTRÜMENTAL MÜZİK	<p>Bu üniteyi tamamlayan öğrenciler;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Çalgıları ve seslerini tanır. 2. Çalgıları seslerine göre sınıflandırır. 3. Çalgıların seslerini birbiriyle ilişkilendirir. 4. Çeşitli çalgılardan oluşan çalgı topluluklarını tanır. 5. Çalgı müziğinin ne olduğunu açıklar. 6. Çalgı müziği türlerini tanır. 	<p> / Ne tür bir çalgıya sahip olduklarını, çaldıkları çalgının kaynağını, hangi malzemelerden yapıldığını ve ne tür bir ses çıkardığını araştırmaları istenir (1-3. kazanımlar).</p> <p> Senfoni ve opera orkestraları, TSM ve THM orkestraları, pop-rock-jazz orkestraları vb. gibi toplulukların konserlerine giderek çalgıları ve müzik türlerini tanıma açısından gözlem yapmaları sağlanır (4-6. kazanımlar).</p> <p> İkili (düo), üçlü (trio) ve dörtlü (kuartet) çalgı grupları oluşturarak basit eserleri enstrümanlarıyla seslendirmeleri istenir (6. kazanım).</p> <p> Konçerto, sonat oda müziği, senfoni, taksim, şelpe peşrev, saz semaisi vb. türde örnekler dinletilir (6. kazanım).</p>	<p>[!] Çalgı müziği ile ilgili olarak verilecek kuramsal bilgiler dinleti ve ses kayıtları gibi olanaklar kullanılarak verilebilir.</p> <p> 1, 4. ve 5. kazanım için Türk Müziği Çalgı Toplulukları dersi, Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi ve Türk ve Batı Müziği Çalgıları dersi öğretmenleri ile işbirliği yapılabilir.</p> <p> Bu ünite de işlenecek kazanımlar II. Ünitenin 2, 4. ve 5. kazanımlarıyla ilişkilendirilir.</p> <p>[!] Bu ünite sonunda öğrencilerin müziksel işitme, müziksel düşünme ve müziksel sınıflandırma becerileri kazanmaları beklenir.</p> <p>[!] Bu ünite sonunda öğrencilerin dayanışma, hoşgörü, motivasyon, estetik ve sorumluluk değerlerine ulaşması beklenir.</p> <p> Bu ünite de; gözlem, öz değerlendirme formu, açık uçlu sorular kullanılarak değerlendirme yapılabilir.</p>

ÜNİTE	KAZANIMLAR	ÖRNEK ETKİNLİKLER	AÇIKLAMALAR
MÜZİĞİN TEMEL UNSURLARI	<p>Bu üniteyi tamamlayan öğrenciler;</p> <ol style="list-style-type: none"> Nota ve sus işaretlerini eserde kullanır. Ölçü rakamlarını ve ölçü biçimini birbiriyle ilişkilendirir. Zaman, ritim ve tempo kavramlarını birbiriyle ilişkilendirir. Basit ezgiler yazar. Çoksesliliği çalgısında uygular. Müziksel aktivitelerde müzik dilini ve müzik yazısını fark eder. 	<p> Çalacakları veya söyleyecekleri eserlerdeki nota ve sus işaretlerini uygulamaları istenir (1. kazanım).</p> <p> Çalacakları veya söyleyecekleri eserlerin ölçülerini inceleyerek basit, bileşik veya karma ölçülü eserler şeklinde gruplandırmaları istenir (2. kazanım).</p> <p> Çalacakları veya söyleyecekleri eserlerin notaları vuruş şekillerine göre analiz edilir ve vuruş şekilleri yapılarak okunur (3. kazanım).</p> <p> Sahip oldukları bilgiler çerçevesinde 4er veya 8er ölçülük basit ezgiler yazdırılır (4. kazanım).</p> <p> Öğrenciler gruplara ayrılarak çift ses, üç ses tınlatma ve ayırt etme çalışması yapılır (5. kazanım).</p> <p> Müzikle ilgili temel terimlerin keşfedilebileceği örnek eserler dinlenir (6. kazanım).</p>	<p> Müzik işaretleriyle ilgili olarak verilecek kuramsal bilgilerin yanında uygulamalı çalışmalar da yapılmalıdır.</p> <p> Tüm kazanımlar için Müziksel İşitme, Okuma ve Yazma dersi öğretmenleriyle işbirliği yapılabilir.</p> <p> Bu ünite sonunda öğrencilerin müzik kuramlarını edinme becerisi kazanmaları beklenir.</p> <p> Bu ünite sonunda öğrencilerin motivasyon, estetik, disiplin ve paylaşma değerlerine ulaşması beklenir.</p> <p> Bu ünite; gözlem, öz değerlendirme formu, açık uçlu sorular kullanılarak ve uygulamalı olarak değerlendirme yapılabilir.</p>

ÜNİTE	KAZANIMLAR	ÖRNEK ETKİNLİKLER	AÇIKLAMALAR
MÜZİKTE KULLANILAN SES DEĞİŞTİRİCİ İŞARETLER	<p>Bu üniteyi tamamlayan öğrenciler;</p> <ol style="list-style-type: none"> Müzikte sesler arasındaki incelik-kalınlık farkını keşfeder. Aralıkların nasıl adlandırılacağını gösterir. Aralık çeşitlerini tanıır. Bemol işaretini tanıır. Diyez işaretini tanıır. Natürel (bekar) işaretini tanıır. Türk Müziğinde kullanılan ses değıştirci işaretleri tanıır. 	<p> Seçilen ya da yazılan müzik eserlerinin oluşturulacak bir grafik üzerinde incelik-kalınlık farklarının gösterilmesi istenir (1. kazanım).</p> <p> Sesler arasındaki incelik, kalınlık gibi farkları inici, çıkıcı, birli, ikili aralık şeklinde adlandırmaları istenir (2. kazanım).</p> <p> Aralıkları yatay, dikey, artmış, eksilmiş, uyumlu, uyumsuz, kromatik, diatonik ve armonik olarak göstermeleri istenir (3. kazanım).</p> <p> Bemol sırasını “si-mit-çi-le-re-son-de-fa” kelimeleriyle sib-mib-lab-reb-solb-dob-fab şeklinde ezberlemeleri ve bu işareti gerekli duyulan yerlerde nasıl kullanıldığını göstermeleri sağlanır (4. kazanım).</p> <p> Öğrencilerden diyez sırasını bemol sırasının tam tersi olarak fa#-do#-sol#-re#-la#-mi#-si# şeklinde ezberlemeleri ve bu işareti gerekli duyulan yerlerde nasıl kullanıldığını göstermeleri istenir (5. kazanım).</p> <p> Natürel (bekar) işaretini gerekli duyulan yerlerde nasıl kullanıldığını göstermeleri sağlanır (6. kazanım).</p> <p> Türk müziğinde kullanılan koma, bakiye, küçük mücennep, büyük mücennep, tanini işaretlerini ve işlevlerini göstermeleri ve adlandırmaları istenir (7. kazanım).</p>	<p>[!] Müzikte aralık kavramı ve müzikte kullanılan ses değıştirci işaretlerle ilgili olarak verilecek kuramsal bilgilerin yanında uygulamalı çalışmalar da yapılmalıdır.</p> <p> Tüm kazanımlar için Müziksel İşitme, Okuma ve Yazma dersi öğretmenleriyle işbirliği yapılabilir.</p> <p>[!] Bu ünite sonunda öğrencilerin müziksel işitme becerisi kazanmaları beklenir.</p> <p> Bu ünite; gözlem, öz değerlendirme formu, açık uçlu sorular kullanılarak ve uygulamalı olarak değerlendirme yapılabilir.</p>

ÜNİTE	KAZANIMLAR	ÖRNEK ETKİNLİKLER	AÇIKLAMALAR
MÜZİKTE KULLANILAN SES SİSTEMLERİ	<p>Bu üniteyi tamamlayan öğrenciler;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ses dizisi, Batı müziğinde kullanılan ses sistemi ve tampere sistemi tanır. 2. Majör-minör tonları birbirinden ayırt eder. 3. Batı müziği ses sisteminde yazılan eserleri tanır. 4. Türk müziğinde kullanılan ses sistemini tanır. 5. Makam-ayak kavramlarını açıklayarak örneklendirir. 	<p> / Dizi kavramı ve tampere sistemin ne olduğunu araştırmaları istenir (1.kazanım).</p> <p> Majör tonda bir eser dinletilerek (Ör: 10. yıl marşı) bu tondaki eserlerin iki tam bir yarım, üç tam bir yarım ses dizisinden oluştuğu, minör tonda bir eser dinletilerek (Ör: İstiklal marşı) bu tondaki eserlerin bir tam bir yarım, iki tam bir yarım, iki tam ses dizisinden oluştuğu bilgisi verilir ve bu ses dizilerini piyanoda çalmaları istenir (2. kazanım).</p> <p> Duydukları veya seslendirecekleri eserlerin tonunu, makamını veya ayağını bulmaları istenir (3. ve 6. kazanım).</p> <p> / Komalı ses sisteminin ne olduğunu araştırmaları istenir (4. kazanım).</p> <p> Çargah makamında bir eser (Eski Dostlar) dinletilerek makamların dörtlü ve beşli ses dizilerinden oluştuğu, Misket ayağında bir eser (Ankara Misket) dinletilerek ayakların kerem dizisi, misket dizisi vb. gibi ses dizilerinden oluştuğu bilgisi verilir ve bu ses dizilerini kemanda ve bağlamada çalarak öğrenmeleri istenir (5. kazanım).</p> <p> Do majör tonunda bir Batı müziği ile çargâh makamında bir Türk müziği eseri dinletilerek duydukları sesler ad, aralık ve ses dizileri yönünden karşılaştırılır (3. ve 6. kazanım).</p>	<p>[!] Müzikte kullanılan ses sistemleriyle ilgili olarak verilecek kuramsal bilgilerin yanında uygulamalı çalışmalar yapılmalı, ayrıca ses sistemlerinin birbirleriyle olan benzerlik ve farklılıkları üzerinde durularak konuların daha iyi anlaşılması sağlanmalıdır.</p> <p> Tüm kazanımlar için Müziksel İşitme, Okuma ve Yazma dersi öğretmenleriyle işbirliği yapılabilir.</p> <p> Bu ünite de işlenecek kazanımlar VI. ünitenin tüm kazanımlarıyla ilişkilendirilebilir.</p> <p>[!] Ton dışı müzik kavramı açıklanır.</p>

ÜNİTE	KAZANIMLAR	ÖRNEK ETKİNLİKLER	AÇIKLAMALAR
MÜZİKTE KULLANILAN SES SİSTEMLERİ	<p>6. Türk müziği ses sisteminde yazılan eserleri tanır.</p> <p>7. Pentatonik, modal ve tonal müzikte kullanılan ses dizilerini tanır.</p> <p>8. Uzakdoğu müziği, Yunan müziği vb. farklı ülkelerin yerel müziklerini birbiriyle karşılaştırır.</p> <p>9. Tonal ve atonal müzikleri birbirinden ayırt eder.</p> <p>10. Dinlediği pentatonik, modal ve tonal müzik ses sisteminde yazılan eserleri tanır.</p>	<p> Beş sestten oluşan diziler, makamsal diziler ve majör-minör diziler ile ilgili araştırma yapmaları istenir (7. kazanım).</p> <p> Uzakdoğu (Japon, Çin) ülkelerinin müzikleri dinletilir. Pentatonik, eski dönem klise müzikleri ve ilahiler (tasavvuf) dinletilerek modal ve barok, klasik, romantik dönem müzikleri dinletilerek ise tonal eserleri tanımaları sağlanır. Bu eserlerde kullanılan ses dizileriyle ilgili olarak enstrümanlarıyla gamlar yapmaları istenir (7. kazanım).</p> <p> Çalacakları veya seslendirecekleri farklı ülkelerin yöresel veya bölgesel eserleri analiz edilerek pentatonik, modal ve tonal ses sistemlerinden hangisine uyduğu belirlenir (8-10. kazanımlar).</p>	<p>[!] Bu ünite sonunda öğrencilerin müziksel işitme ve müziksel sınıflandırma becerileri kazanmaları beklenir.</p> <p> Bu ünite; gözlem, öz değerlendirme formu, açık uçlu sorular kullanılarak ve uygulamalı olarak değerlendirme yapılabilir.</p>

ÜNİTE	KAZANIMLAR	ÖRNEK ETKİNLİKLER	AÇIKLAMALAR
MÜZİKTE KULLANILAN HIZ, NÜANS VE ANLATIM TERİMLERİ	<p>Bu üniteyi tamamlayan öğrenciler;</p> <ol style="list-style-type: none"> Hız terimlerini tanır. Çaldığı veya söylediği eserleri belirtilen hız terimlerine uygun olarak seslendirir. Nüans terimlerini tanır. Çaldığı veya söylediği eserleri belirtilen nüans terimlerine uygun olarak seslendirir. Anlatım terimlerini tanır. Çaldığı veya söylediği eserleri belirtilen anlatım terimlerine uygun olarak seslendirir. 	<p> / Öğrencilerden birer tane metronom edinmeleri istenir ve metronomu nasıl kullanacakları gösterilir (1. ve 2. kazanım).</p> <p> Çalacakları veya seslendirecekleri eserler metronom kullanılarak çalınır (2. kazanım).</p> <p> Seslendirecekleri eserleri ses şiddeti değişikliklerine uygun olarak çalarlar (3. ve 4. kazanımlar).</p> <p> Konçerto, sonat, şarkı, türkü vb bir eser anlatım terimlerine uygun olarak seslendirilir (5. ve 6. kazanım).</p>	<p>[!] Müzikte kullanılan hız, nüans ve anlatım terimleriyle ilgili olarak verilecek kuramsal bilgilerin yanında uygulamalı çalışmalar yapılmalı, ayrıca öğrencilerin bu terimleri müzik çalışmalarında ve müzik yaşantılarında kullanma alışkanlığı edinmeleri sağlanmalıdır.</p> <p>[!] Öğrencilerin birer müzik sözlüğü edinmeleri istenir ve bu sözlüğü kullanmayı alışkanlık haline getirmeleri sağlanır (5. ve 6. kazanım).</p> <p> Tüm kazanımlar için Müziksel İşitme, Okuma ve Yazma dersi ve Türk ve Batı Müziği Çalgıları dersi öğretmenleriyle işbirliği yapılabilir.</p> <p> Bu ünite de işlenecek kazanımlar III. IV. ünitelerin tüm kazanımları ve V. ünitenin 6. kazanımıyla ilişkilendirilebilir.</p> <p>[!] Bu ünite sonunda öğrencilerin müziksel işitme becerisi kazanmaları beklenir.</p> <p>[!] Bu ünite sonunda öğrencilerin estetik ve disiplin değerlerine ulaşması beklenir.</p> <p> Bu ünite de; gözlem, öz değerlendirme formu, açık uçlu sorular kullanılarak ve uygulamalı olarak değerlendirme yapılabilir.</p>

ÜNİTE	KAZANIMLAR	ÖRNEK ETKİNLİKLER	AÇIKLAMALAR
MÜZİK VE TOPLUM	<p>Bu üniteyi tamamlayan öğrenciler;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Atatürk'ün müziğe ilişkin görüş ve tespitlerini açıklar. 2. Müzik yoluyla kültürün kuşaktan kuşağa aktarıldığını fark eder. 3. Müziğin evrensel bir dil olduğu gerçeğini fark eder. 4. Müziğin toplumları birbirine kaynaştırıcı, yapıcı ve bağlayıcı bir unsur olduğunu fark eder. 	<p> / Atatürk ve müzik konulu araştırma ödevleri verilir (1. kazanım).</p> <p> / Küçüklüklerinden beri öğrendikleri şarkı, türkü, ninni vb. gibi ezgilerin kaynağını araştırmaları istenir (2. kazanım).</p> <p> Çevre okullarda veya başka şehirlerdeki okullarda konser etkinlikleri düzenlenir (3. ve 4. kazanım).</p>	<p>[!] Müzik ve toplum konusuyla ilgili olarak öğrencilere yönelik mini panel veya söyleşi etkinlikleri düzenlenebilir.</p> <p>[!] Atatürkçü Düşünce Kulübü, Kültür Edebiyat Kulübü ve Gezi İnceleme Kulübü ile işbirliği yapılabilir.</p> <p>[!] Bu ünite sonunda öğrencilerin müziğin toplumsal etkilerini belirleme becerisi kazanmaları beklenir.</p> <p> Bu ünite; gözlem, öz değerlendirme formu, açık uçlu sorular kullanılarak ve uygulamalı olarak değerlendirme yapılabilir.</p>

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME ÖRNEK FORMLARI

Bu bölümde eğitim öğretim sürecinde öğrencileri değerlendirmek için öğretmenlere yardımcı olmak amacıyla örnek formlar ve ölçekler verilmiştir. Öğrencilerin bilişsel becerilerinin yanında duyuşsal ve psiko-motor becerilerinin değerlendirilmesi için bu formlar aynen kullanılabileceği gibi amaca uygun değişiklikler yapılarak da kullanılabilir. Bu formlara veya ölçeklere göre öğrencileri değerlendirirken, ölçütlere göre hangi alanda yeterli hangi alanlarda eksiklikleri olduğu belirlenebilir. Öğrencilerin eksiklikleri varsa bu eksiklikleri gidermeye yönelik gereken önlemler alınır. Öz değerlendirme, grup değerlendirme gibi formlarla öğrencileri değerlendirirken amaç, puan vermekten çok, onların eksikliklerini belirlemek ve bu eksiklikleri gidermeye yönelik önlemler almak olmalıdır.

ÖZ DEĞERLENDİRME

Adı ve Soyadı:

Tarih:

Sınıfı :

No :

Bu çalışmada neler yaptım?

.....
.....
.....
.....

Bu çalışmada neler öğrendim?

.....
.....
.....
.....

Bu çalışmada başarılı olduğum bölümler?

.....
.....
.....
.....

Bu çalışmada en çok zorlandığım bölümler?

.....
.....
.....
.....

Çalışmamı yaparken beklemediğim nelerle karşılaştım?

.....
.....
.....
.....

Bu çalışmayı tekrar yapsaydım şu şekilde yapardım:

.....
.....
.....
.....

GRUP DEĞERLENDİRME FORMU

Grubun Adı:

Sınıfı:

Yönerge: Aşağıdaki her bir ölçütün ne düzeyde yeterli olduğunu göz önüne alarak grubu değerlendiriniz.

BECERİLER	DERECELER				
	1- Hiçbir zaman	2- Nadiren	3-Bazen	4- Sıklıkla	5- Her zaman
Grup üyeleri birbirleriyle yardımlaşır.					
Grup üyeleri birbirlerinin düşüncelerini dinlerler.					
Grup üyelerinin her biri çalışmalarda rol alırlar.					
Grup üyeleri birbirlerinin düşüncelerine ve çabalarına saygı gösterirler.					
Grubun her üyesi birbirleriyle etkileşim içerisinde tartışır.					
Grup üyeleri ulaştıkları sonucu birbirlerine iletirler.					
Grup üyeleri bireysel sorumluluklarını yerine getirirler.					
Grup üyeleri bilgilerini diğerleriyle tartışır.					
Grup üyeleri birbirlerine güvenir.					
Grup üyeleri birbirlerini cesaretlendirirler.					
Grup üyeleri söz hakkının adil bir biçimde paylaşılmasına özen gösterirler.					
Grupta birbiriyle çatışan görüşler olduğunda, gruptakiler bunları tartışmaya açarlar.					
Çalıştıkları konuda, grup üyeleri ortak bir görüş oluştururlar.					
Grup üyeleri birlikte çalışmaktan hoşlanırlar.					
TOPLAM					

Yorumlar:

.....
.....
.....

GRUP ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU

Grubun Adı:

Gruptaki Öğrencilerin Adları:

Açıklama: Aşağıdaki tabloda grubunuzu en iyi şekilde ifade eden seçeneğin altına (X) işareti koyunuz.

BECERİLER	DERECELER		
	Her zaman	Bazen	Hiçbir zaman
1. Araştırma planı yaptık.			
2. Görev dağılımı yaptık.			
3. Araştırmada çeşitli kaynaklardan yararlandık			
4. Etkinlikleri birlikte hazırladık.			
5. Görüşlerimizi rahatlıkla söyledik.			
6. Grupta uyum içinde çalıştık.			
7. Birbirimizin görüşlerini ve önerilerini dinledik.			
8. Grupta birbirimize güvenerek çalıştık.			
9. Grupta birbirimizi takdir ettik.			
10. Çalışmalarımız sırasında birbirimizi cesaretlendirdik.			
11. Sorumluluklarımızı tam anlamıyla yerine getirdik.			
12. Çalışmalarımızı etkin bir biçimde sunduk.			
TOPLAM			

Aşağıdakileri grubunuza göre cevaplayınız.

1. Çalışmalar sırasında karşılaştığımız en büyük problem

.....
.....
.....

2. Problem nereden kaynaklanıyordu?

.....
.....
.....

3. Grubumuzun en iyi olduğu alan

.....
.....
.....

4. Grup olarak daha iyi olabilirdik. Fakat

.....
.....
.....

ÖĞRENCİ GÖZLEM FORMU

Açıklama: Bu form, etkinlik süresince öğrencilerin, yapılan çalışmalara katılma düzeylerini gözlemeniz amacıyla hazırlanmıştır.

Ünite Adı:

Adı-Soyadı :

Öğrenci No :

Sınıfı :

BECERİLER	DERECELER				
	Hiçbir zaman	Nadiren	Bazen	Sıklıkla	Her zaman
	1	2	3	4	5
I. DERSE HAZIRLIK					
1.Bilgi kaynaklarına nasıl ulaşacağını bilir.					
2.Ulaştığı kaynaklardan etkin bir biçimde yararlanır.					
3.Derse değişik yardımcı kaynaklarla gelir.					
4.Derse hazırlıklı gelir.					
Toplam					
II. ETKİNLİKLERE KATILMA					
1.Konu ile ilgili görüşlerini çekinmeksizin ifade eder.					
2.Görüşü sorulduğunda söyler.					
3.Yeni ve özgün sorular sorar.					
4.Belirttiği görüşler ve verdiği örnekler özgündür.					
5.Dersi iyi dinlediği izlenimi veren sorular sorar.					
Toplam					
III. İNCELEME – ARAŞTIRMA – GÖZLEM					
1. Bilgi toplamak için çeşitli kaynaklara başvurur.					
2.Kendisine verilen kaynaklarla yetinmeyip başka kaynaklar araştırır.					
3.İnceleme ve araştırma ödevlerini özenerek yapar.					
4.Gözlemlerini dikkatli bir şekilde yapar.					
5.Gözlemleri sonucunda mantıksal çıkarımlarda bulunur.					
6.Araştırma ve inceleme sonucunda genellemeler yapar.					
Toplam					
GENEL TOPLAM					

KAYNAKÇA

- Açıkgöz, K. *Aktif Öğrenme*, Eğitim Dünyası Yayınları, İzmir. 2003.
- Baykul, Y. *İlköğretimde Ölçme ve Değerlendirme*, MEB Yayınları, 1999.
- Ertürk, S. *Eğitimde Program Geliştirme*, H.Ü. Basımevi, Ankara. 1971.
- Fenmen, M. *Müziğin El Kitabı*, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara. 1991.
- Feridunoğlu, L. *Müziğe Giden Yol*, İnkılâp Kitabevi, İstanbul. 2004.
- MEB, *Ortaöğretim Coğrafya Dersi Öğretim Programı (9, 10, 11. ve 12. Sınıflar)*, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, Ankara. 2005.
- MEB, *Öğrenci Merkezli Eğitim Uygulama Modeli*, Millî Eğitim Basımevi, 2004.
- Özçelik, D.A. *Ölçme ve Değerlendirme*, ÖSYM Yayınları (3. Basım), Ankara. 1998.
- Özgüven, İ.E. *Psikolojik Testler*, PDREM Yayınları, Ankara. 1999.
- Saygun, A.A. *Musiki Temel Bilgisi (Musiki Nazariyatı) Kitap-1* Devlet Konservatuvarı Yayınları Serisi (2. Basılış) Milli Eğitim Basımevi, İstanbul. 1971.
- Şenel, N. *Müziğe Giriş* Ders Notları, İstanbul. 1991.
- Tavşancıl, E. *Tutumların Ölçülmesi ve Spss ile Veri Analizi*, Nobel Yayınları, 1. Baskı, Ankara. 2002.
- Turgut, F. *Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Metotları*, Saydam Matbaacılık (5. Basım), Ankara. 1987.
- Uçan, A. *İnsan ve Müzik İnsan ve Sanat Eğitim*, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara. 1994.
- Yıldırım, C. *Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme*, ÖSYM Yayınları (4. Basım). Ankara. 1999.
- Yönetken H.B., Fenmen M., Sun M., Uçan A., Bayraktar E., Aydoğan S., *Müzik Eğitimi*, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara. 1993.

İNTERNET ADRESLERİ

- http://programlar.meb.gov.tr/program_giris/yaklasim_2.htm
- <http://talimterbiye.mebnet.net/program-gel-birimi/ana.html>
- <http://uretim.meb.gov.tr/egitekhaber/s84/yazarlar/oguz.htm>
- <http://www.cndp.fr/collecie/pdf/clasbran.pdf>
- http://www.ef.sakarya.edu.tr/sayfa/bildiri/sayı_3/40
- <http://www.meb.gov.tr/mebasp/mebdata/mevzuat/>
- http://denizli.meb.gov.tr/mlokurs/_private/ome/02omeum.htm